

Prof. dr. sc. Paula Durbešić, dobitnica nagrade „Ivo Horvat“ za životno djelo

Ministar kulture Božo Biškupić i dobitnica nagrade „Ivo Horvat“ za životno djelo prof. dr. Paula Durbešić, 22. 05. 2010. Hrvatski državni arhiv

Nagrada Ivo Horvat dodjeljuje se državljanima Republike Hrvatske za izvanredna postignuća na području zaštite prirode u RH, za uspješno provedene projekte i programe u zaštiti prirode; razvoju sustava obrazovanja o zaštiti prirode u odgoju i obrazovanju, za posebna dostignuća pojedinaca za razvoj i unaprjeđenje zaštite prirode na državnoj i međunarodnoj razini, kao i za istaknute doprinose stručnih institucija, strukovnih i drugih udruga u razvoju i unaprjeđenju zaštite prirode. Nagrada se ustanovljuje kao godišnja nagrada i nagrada za životno djelo, a Ministarstvo kulture dodjeljuje je povodom 22. svibnja, tj. Dana zaštite prirode u Republici Hrvatskoj i Međunarodnog dana biološke raznolikosti.

Nagrada za životno djelo ove godine dodijeljena je prof. dr. sc. Pauli Durbešić koja je svojim izvanrednim doprinosom i radom na zaštiti prirode zauvijek obilježila područje prirodoslovlja kao znanosti, a njezina

postignuća ostaju trajno dobro Republike Hrvatske.

Objavila je preko stotinu znanstvenih i stručnih radova, od kojih mnogobrojni pripadaju području zaštite prirode. Njezin rad je prije svega bio usmjeren na istraživanje zajednice kukaca u šumskim zajednicama Gorske Hrvatske te je kao organizator znanstvenog rada i voditelj aktivno sudjelovala u više znanstvenih projekata.

Bila je profesor i mentor mnogobrojnim studentima, istraživačima i današnjim uglednim stručnjacima. Predavala je i vodila kolegije u dodiplomskoj i poslijediplomskoj nastavi na trima sveučilištima te na sedam fakulteta, pri čemu je redovito isticala važnost terenske nastave u procesu edukacije. Posebno je cijenjena kao izvrsna predavačica koja zna privući pozornost i zainteresirati auditorij za temu koju prezentira. Izrazito je visoko cijenjena kod

mladih ljudi s kojima njeguje posebnu vrstu komunikaciju. Svojom nastavnom djelatnošću ostavila je neizbrisiv trag u visokoškolskoj nastavi zagrebačkog, dubrovačkog i mostarskog sveučilišta.

Za popularizaciju znanosti prof. dr. sc. P. Durbešić primila je državnu nagradu za znanost 1999. godine, ali uvijek uz neizmjernu zahvalnost naglašava da je dijeli sa svima koji su uz nju predano radili tolike godine. Dobitnica je i plaketa Hrvatskog ekološkog društva, Hrvatskog biološkog društva, Slovenskog entomološkog društva i Nacionalnog parka Risnjak. Zahvalnicu su joj dodijelili Prirodoslovno matematički fakultet u Zagrebu, Fakultet prirodoslovnih, matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru i mnogi drugi.

Prof. dr. sc. Paula Durbešić utemeljiteljica je i član uprave više znanstveno - stručnih udruga. Urednica je više znanstvenih zbornika radova i znanstvenih časopisa te je dugogodišnja, a sada doživotno počasna predsjednica Hrvatskog ekološkog društva. Pokretala je mnogobrojne akcije za zaštitu prirode, posebice u vrijeme osamostaljenja Hrvatske. Ova su zalaganja omogućila da HED preraste okvire stručno-znanstvene udruge i postane značajan čimbenik u formiranju ekološke svijesti hrvatskog društva. Ne manje značajan rad bila je organizacija i vođenje preko stotinu javnih predavanja mnogih predavača iz naše zemlje i iz inozemstva o različitim temama iz područja biologije, ekologije, vodoprivrede, energetike, zaštite prirode i okoliša,

Sudjelovanje u radu HED-a pod njezinim vodstvom bila je za sve i čast i škola, izvor znanja, informacija i poznanstava. Svojom životnom energijom i motom *Znanjem i zalaganjem u zaštiti okoliša* približavajući znanstveni pristup običnom čovjeku ostavila je hrvatskoj baštini u nasljeđe čitav niz znanstveno-istraživačkih radova i pisanih dokumenata. Organizirala je i modelirala mnoge znanstvene skupove o hrvatskim nacionalnim parkovima i parkovima prirode te je bila urednica njihovih zbornika radova. U tom smislu posebno treba istaknuti četiri Ekološke monografije sa skupova u Varaždinu, Murteru, Pomeni (Mljet) i Makarskoj. Organizirala je i uređivala, ali i dala autorski doprinos izdanjima Male ekološke biblioteke – nizu od 10 knjiga s različitim temama iz područja ekološke problematike od mora, flore i faune pa do ratnih stradanja prirode u Hrvatskoj.

Pohranjeni zapisi svjedočanstva su jednog vremena: o utjecaju elektrane Đurđevac na šumske ekosustave, o stanju okoliša u području Kutine, na Velebitu, Crnoj Mlaci, šljunčarama okolice Zagreba, istraženosti i problemima zaštite Lokruma, NP Krka, Mljeta, Biokovskog područja, Kornata i mnogih drugih. Svjedočanstva su to koja dodirnuti dlanovima nadolazećih generacija prenose ljubav prema prirodi i postaju intenzivan poticaj.

Prof. dr. sc. Paula Durbešić osoba je iznimnih moralnih kvaliteta, čovjek velike energije i uzoran poticatelj mladih. Svojom ljubavlju i odanošću ostala je trajno vezana uz svoju obitelj, prijatelje i posao koji i dalje obavlja s velikom radošću i u godinama nakon umirovljenja.

prof. dr. sc. *Andelka Plenković*